

Prof. dr hab. Leszek Skrla,
Dziedzina sztuki muzyczne
Dyscyplina artystyczna wokalistyka

Gdańsk, 05.03.2023

Recenzja Pracy Doktorskiej **Mgr Dong Yongheng**

Zleceniodawca recenzji:

Rada Dyscypliny Artystycznej Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie Wydział Wokalno-Aktorski, pismo z dnia 27.09. 2022 roku, zlecenie podjęte na podstawie ustawy z dnia 20.07. 2018 roku. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021. Poz. 478)

Dotyczy:

Uchwały Rady Wydziału Wokalno-Aktorskiego w sprawie:

- przyjęcia tematu i koncepcji pracy doktorskiej Dong Yongheng
- wszczęcia, przewodu na stopień doktora sztuk muzycznych w dyscyplinie artystycznej wokalistyka i wyznaczeniem mojej osoby recenzentem

Do nadesłanego mi pisma sygnowanego datą 27.09.2022 roku, informującego o wyznaczeniu mojej osoby jako recenzenta pracy doktorskiej **Pana mgr Dong Yongheng pod tytułem „Analiza porównawcza partii bas-barytonowych w operze chińskiej i zachodniej, na przykładzie wybranych partii”** zostało dołączone: dzieło artystyczne i opis dzieła artystycznego.

Ocena pracy doktorskiej

Praca doktorska Pana mgr Dong Yongheng pt. „ Analiza porównawcza partii bas-barytonowych w operze chińskiej i zachodniej, na przykładzie wybranych partii” złożona jest z dzieła artystycznego zarejestrowanego na nośniku elektronicznym CD oraz jego opisu. Nagrania dokonano w dwóch sesjach nagraniowych w dniu 13.11.2021 i 14.11.2021 tak więc jest to rejestracja w różnych terminach a jednak brzmiąca spójnie i przekonująco w warstwie muzycznej. Artyści towarzyszą akompaniatory: Dr hab. Beata Szebeszcyk i Yan Rong. Nagrania dokonano w Sali Koncertowej Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina a reżyserem nagrania była: Dr hab. Ewa Lasocka.

Przedstawione do oceny zarejestrowane dzieło artystyczne zawiera 8 pozycji:

1. W. A. Mozart – aria Leperello z opery Don Giovanni – „*Madamina, il catalogo e questo*”
2. Gioacchino Rossini - aria Basilio z opery Il barbiere di Siviglia –
“La calunnia e un venticello”
3. Giuseppe Verdi – aria Króla Filipa z opery Don Carlo – „*Ella giammai m’ amo*”
4. Giuseppe Verdi – aria Banco z opery Makbeth – „*Come dal ciel precipita.....*”
5. Sergiusz Rachmaninow – aria Aleko – z opery Aleko „*Ves’tabor spit*”
6. Giuseppe Verdi – aria Ferrando z opery Il Trovatore – “*Di due figli vivea padre beato*”
7. He Jingzhu, Ma Ke - Aria Yang Bailao z opery Białowłosa
8. Jin Xiang - Aria Chang Wuye z opery Pustkowie - Nie znasz go?...”

Nagranie skompilowane dla potrzeb pracy doktorskiej, przyjęło formę recitalu złożonego z 8 arii w tym sześciu kompozytorów zachodnich i dwóch chińskich. W zarejestrowanym materiale doskonale wyróżnia się głos męski, zdecydowany w barwie i formie wokalne. Foniczny zapis wokalisty, wysuwa się na pierwszy plan a w tle dyskretną rolę pełnią akompaniujący mu na fortepianie pianiści. W zaprezentowanym dziele artystycznym kandydat ukazał przede wszystkim możliwości swojego bas-barytonowego głosu o miłej estetyce dźwięku, może nieco rozjaśnionej barwie, przez to zbliżonej momentami do estetyki barytona, jednakże z przekonaniem budujący formę wokalną w całym materiale wokalnym. W swoim wykonaniu łączy technikę *belcanto* zaczerpniętą z zachodniej estetyki z techniką wokalną chińskich arii w wybranych przez siebie utworach. Wykonawca dysponuje odpowiednio miękką barwą i elastycznością potrzebną do kreowania wybranych przez siebie utworów. Właściwie operuje głosem (choć czasem słychać zbyt dużą siłę w wydobywanych górnych tonach) nie mniej właściwie używa dobrze opanowanych technik agogiczno-dynamicznych, by oddać dramatyzm i znaczenie tekstu poszczególnych arii. Wyrazista interpretacja sprawiają, że w odbiorze młody artysta ukazuje odpowiednią moc ekspresji i umiejętnie wydobywa środki do wyrażania złożonych emocji, które zawiera muzyka europejskich i chińskich kompozytorów. Słuchając nagrania dołączonego do pracy, odniosłem wrażenie jakby solista wciągał nas w swój muzyczny świat co dało wrażenie płynnej artystycznej wypowiedzi i spójnej narracji przekazu w poszczególnych ariach. Doskonale kontrolował swoje emocje, które miały bezpośredni wpływ na osiągnięcie pełnej swobody wokalne. Dodając do tego iście żarliwą interpretację wykonywanych utworów przekonująco oddał charakter i przekaz budowanej postaci wokalne. Śpiewając na scenach i estradach od ponad 40 lat wiem, że budowanie czytelnej i wyrazistej interpretacji nie należy do rzeczy prostych i oczywistych. Wymaga ona od śpiewaka nie tylko doskonałej znajomości tekstu muzycznego ale przede wszystkim ogromnej wrażliwości i wycucia stylu, wreszcie smaku oraz wysublimowanej intuicji wokalne. W tym względzie Dong Yongheng ma już wiele do powiedzenia i zaoferowania a wyrobionemu słuchaczowi przynieść może niekłamana satysfakcję z wysłuchania materiału dźwiękowego. Zwiększa tym samym atrakcyjność przekazu a propozycja dzieła artystycznego zasługuje na słuszną aprobatę i dużą uwagę słuchacza.

Temat podjęty w pracy jest ciekawy, także tezy i stawiane pytania. Narracja umiejętnie przeprowadzona a cele osiągnięte.

Część opisowa dzieła artystycznego została dobrze opracowana tak pod względem redakcyjnym jak i merytorycznym. Konstrukcja pracy jest logiczna i prawidłowo przemyślana. Widać wyraźne usystematyzowanie

wiedzy dotyczącej genezy omawianych utworów, opisu wizji muzycznej zachodnich i chińskich kompozytorów, wreszcie rozwoju i tradycji wykonawczych muzyki i stylu wokalnego chińskiej opery w XX wieku. Trafnym zabiegiem w pracy są analizy poszczególnych utworów wsparte o porównania dotyczące nie tylko artykulacji, frazowania, dynamiki, tessitury i muzycznej narracji ale także kontekstu poetyckiego, analizy muzycznej arii oraz analizy partii towarzyszącego akompaniamentu fortepianowego. Pan mgr Dong Yongheng po wyważonym wprowadzeniu i krótkiej charakterystyce każdego z utworów, naświetla i ukazuje problemy a następnie ich rozwiązanie w oparciu o właściwie ujęte i dobrze dobrane środki muzycznej narracji. Omawiana praca doktorska zawiera wprowadzenie w przedmiot badań a dotyczy on partii bas-barytonowych w operach chińskiej i zachodniej kultury. Podejmuje próbe analizy porównawczej rozwoju tego typu partii, opisuje typ i charakter postaci, techniki wykonawcze i ogólny kontekst dzieła. Praca podzielona jest na pięć rozdziałów, zawiera także zakończenie jak również bogatą bibliografię, artykuły i źródła internetowe, wykaz prac dyplomowych dotyczących zagadnienia jak też fachową literaturę obcojęzyczną, głównie w języku chińskim. Wstęp przybliżył cel i założenia pracy, w której mgr Dong Yongheng przeprowadza analizę porównawczą stylu i warsztatu muzycznego wybranych ośmiu arii z repertuaru chińskich i zachodnich kompozytorów. Ukazuje łączące podobieństwa, jak też dzielące ich niekiedy różnice w technice kompozytorskiej. We wstępie autor szczegółowo objaśnia tło, znaczenie i status badań, a także elementy innowacji związane z wybranym tematem. Rozdział pierwszy to ogólne spojrzenie na pochodzenie i rozwój chińskiej i zachodniej opery. Rozdział drugi przybliżył genezę partii bas-barytonowych w tworzącym się podziale głosowym w operze zachodniej z uwzględnieniem postaci w operach poważnych (seria) i bardziej komicznych (buffo). Rozdział trzeci dotyczy rozwoju partii bas-barytonowych w rozwijającej się operze chińskiej, z uwzględnieniem ich niedostatku z perspektywy historycznego i estetycznego uwarunkowania na przykładach konkretnych utworów. Rozdział czwarty zawiera analizę struktur partii wokalnych i aspektów wykonawczych wybranych utworów zawartych w zarejestrowanym dziele artystycznym. Rozdział piąty poświęcony jest wpływowi partii bas-barytonowych w operze europejskiej na rozwój opery chińskiej, z uwzględnieniem bogactwa technik wokalnych i różnorodności stylistycznej opery zachodniej. Całość procesu rozwojowego uwypukla i znakomicie odzwierciedla dokonany przez autora niniejszej pracy wybór ośmiu utworów. Najważniejszą wartością użytkową badań jest doskonalenie umiejętności praktycznych z punktu widzenia estetyki dźwiękowej i dostarczanych słuchaczowi ogromu wrażeń. Praca niniejsza, jak pisze sam doktorant dzięki zdobytej wiedzy i doświadczeniu stworzy podwaliny do

zajmowania się dydaktyką wokalną w Chinach do czego się intensywnie przygotowuje.

Opisywane metody badawcze i ich innowacyjność a także eksploracja wspólnych i indywidualnych cech stylów muzycznych wszystkich ośmiu arii bas-barytonowych są celem ku lepszemu zrozumieniu przedmiotu badań i założeń artystycznych zawartych w temacie pracy. Zrozumienie postawy i roli w jaką wcielić się należy w poszczególnych utworach, stanowi klucz do istotnych przesłanek, które mogą pomóc śpiewakowi nacechować interpretację tak, by znaleźć on mógł przekonującą wizję do wykreowania właściwej i przekonującej wizji artystycznej. Doktorant Dong Yongheng w swojej pracy o chińskich i zachodnich ariach na bas-baryton celnie przybliżył nam kontekst poetycki, analizę faktury muzycznej oraz analizę partii akompaniamentu fortepianowego. Porusza zagadnienia dotyczące struktury muzycznej a także poddaje analizie techniki wokalne zawarte w poszczególnych utworach. W formie muzycznej wypowiedzi porusza problem tworzenia kreacji artystycznej w oparciu o świadome dysponowanie techniką wokalną i operowanie zróżnicowaną, stosowną do napięcia emocjonalnego, barwą głosu. Stanowi swoistą kompilację spostrzeżeń, obserwacji i przemyśleń dotyczących analizy porównawczej głosu w oparciu o aspekt estetyki, muzycznej koncepcji artystycznej i świadomego budowania i wyrażania nastroju muzycznego. Te niełatwe i złożone aspekty, okraszone celnymi spostrzeżeniami, poruszają także wokalne zagadnienia dotyczące ambitusu poszczególnych utworów, tessitury jako podstawowego czynnika warunkującego obciążenie dla głosu, artykulacji i frazowania a także różnic w operowaniu dynamiką i brzmieniem rezonansu. Dzięki porównaniom zobaczyć można istotne podobieństwa i różnice w stylu w operach chińskich i zachodnich kompozytorów jak i problemy wykonawcze w poszczególnych ariach. Analiza, której dokonał Dong Yongheng w efekcie pozwoliła osiągnąć zamierzony cel pracy co przełożyło się na ostateczny kształt i wyraźny przekaz nacechowany troską i wizją przyszłego pedagoga śpiewu. W zakończeniu pracy, odnajdujemy syntezę myśli i wniosków autora na temat elementów pracy nad poszczególnymi utworami. Przyszły doktorant Dong Yongheng raz jeszcze podsumowuje cele i założenia pracy, syntetyzuje założenia i doprowadza do celnych spostrzeżeń i interesujących konkluzji. Reasumując wartości i efekt procesu badawczego, który został przeprowadzony w niniejszej dysertacji, mogę stwierdzić, iż podjęty temat w znaczącym stopniu przybliżył środowisku muzycznemu wizję technik wykonawczych, głównie zaś stylu wokalnego w chińskich ariach artystycznych jako podstawę do przygotowania właściwego ich wykonywania. Przybliżył zrozumienie dzieła muzycznego, zasady trafnego kształtowania stylu i właściwego odwzorowania elementów

stylizacji w muzyce chińskich i zachodnich kompozytorów a także w wielu aspektach uzupełnia ogólną wiedzę muzyczną. Wiedzę, która w znaczący sposób może pomóc zmierzyć się i zrozumieć przyszłym odtwórcom omawianych utworów ważne przesłanie. Przesłanie, by piękno i artystyczną wartość a także siłę muzycznej narracji wyrażać poprzez dobór odpowiednich środków wykonawczych i interpretacyjnych.

Konkluzja

Praca doktorska Pana mgra Dong Yongheng, na którą składają się: płyta CD jako dzieło artystyczne i jej opis, stanowi według mojej oceny ciekawą formę przekazu, jak też udaną próbę znalezienia odpowiedzi na tezę zawartą w temacie pracy. Stwierdzam zatem, że materiał naukowy, cenne spostrzeżenia, własne przemyślenia i analiza dotycząca wykonywanych utworów, stanowią niemały wkład w dziedzinę sztuki muzycznej-wokalistyka. Doktorant wniósł w obszar fascynacji muzycznej twórcze zaangażowanie, poparte trafnymi wnioskami oraz ciekawe spojrzenie na charakterystykę muzyczną i styl wokalny chińskiej zachodniej arii artystycznej a jego osobiste przemyślenia złożyły się na ostateczny kształt dzieła jaki mu nadał. W taki sposób omawiane dzieło i praca istotnie przybliżają poprzez swoją formę oraz twórczą treść artystyczną i edukacyjną sferę konkretnej wizji rozszerzania wiedzy nie tylko wokalne, ale ogólnomuzycznej. Uznaję tym samym, że mgr Dong Yongheng potwierdził swoje umiejętności do prowadzenia samodzielnej pracy naukowej i artystycznej. Tym samym stwierdzam, że Doktorant rozwiązał założone w pracy zagadnienie artystyczne i spełnił wymagania art. 187 ustawy z dnia 20.07. 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2021 r. poz. 478)

Pracę doktorską przyjmuję i stawiam wniosek o jej przyjęcie

Prof. zw. dr hab. Leszek Skrzela

